

18/2005. SZ. KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2005. január 24-én elfogadva

a gépjárművek üléseiről, azok rögzítéseiről és a fejtámlákról szóló 74/408/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, ...-i 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából**(EGT vonatkozású szöveg)**

(2005/C 111 E/05)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,a szerződés 251. cikkében előírt eljárásnak megfelelően eljárva ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Kutatások kimutatták, hogy a biztonsági övek és az utasbiztonsági rendszerek használata hozzájárulhat a halálos kimenetelű balesetek számának, valamint baleset esetén a sérülés súlyosságának jelentős csökkenéséhez, még a jármű felborulása esetén is. Ezek beszerelése valamennyi járműkategóriába minden bizonnyal fontos lépést jelent majd a közúti közlekedésbiztonság javítása, és következőképpen az emberéletek megmentése terén.
- (2) A társadalomnak jelentős hasznára válik, ha minden járművet biztonsági övvel szerelnek fel.
- (3) A közúti közlekedésbiztonsági közösségi program ⁽³⁾ részeként az Európai Parlament 1986. február 18-i, a közúti balesetek csökkentésére irányuló közös intézkedésekről szóló állásfoglalásában hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a tömegközlekedési eszközökön való utazás kivételével a biztonsági öv használata minden utas számára – beleértve a gyermekeket is – legyen kötelező. Ennek megfelelően különbséget kell tenni a tömegközlekedési célú autóbuszok és az egyéb járművek között a biztonsági övek és/vagy az utasbiztonsági rendszerek kötelező beszerelését illetően.
- (4) A gépjárművek és pótkocsijaik típusjóváhagyására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 1970. február 6-i 70/156/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ szerint a közösségi típus-jóváhagyási rendszert csak 1998. január 1-től alkalmazzák minden M₁ kategóriába tartozó új járműre. Következőképpen kizárólag az ilyen járműveket kell a 74/408/EGK irányelv ⁽⁵⁾ rendelkezé-

seinek megfelelő ülésekkel, ülésrögzítésekkel és fejtámlákkal felszerelni.

- (5) Mindaddig, amíg a közösségi típus-jóváhagyási rendszer nem terjed ki minden járműkategóriára, a közúti közlekedésbiztonság érdekében meg kell követelni az M₁ kategóriától eltérő kategóriába tartozó járművekbe a biztonsági-övrögzítések beszerelésével kompatibilis ülések és ülésrögzítések beszerelését.
- (6) A 74/408/EGK irányelv már tartalmaz minden, az M₁ kategóriától eltérő kategóriába tartozó jármű típusjóváhagyását lehetővé tévő műszaki és igazgatási rendelkezést. Ezért a tagállamoknak nem szükséges további rendelkezéseket bevezetniük.
- (7) Az 1996. június 17-i 74/408/EGK tanácsi irányelvnek ⁽⁶⁾ a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló 96/37/EK bizottsági irányelv hatálybalépése óta számos tagállam már kötelezővé tette az abban foglalt rendelkezéseket egyes, az M₁ kategóriától eltérő kategóriába tartozó járművek vonatkozásában. A gyártók és szállítók tehát kidolgozták a megfelelő technológiát.
- (8) Kutatások kimutatták, hogy az oldalra néző üléseket nem lehetséges olyan biztonsági övvel ellátni, amely az előre néző üléseken utazókéval azonos biztonsági szintet biztosít. Biztonsági okokból bizonyos járműkategóriákban ezeknek az üléseknek a használatát meg kell tiltani.
- (9) A 74/408/EGK irányelvet ennek megfelelően módosítani kell.
- (10) Mivel ezen irányelv célját – nevezetesen a közúti közlekedésbiztonságnak a biztonsági övek egyes járműkategóriákba való kötelező beszerelésének bevezetése útján történő javítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ez a cél a tervezett intézkedés terjedelme miatt közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az ugyanebben a cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

⁽¹⁾ HL C 80., 2004.3.30., 6. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2003. december 17-i véleménye (HL C 91. E, 2004.4.15., 487. o.), a Tanács 2005. január 24-i közös álláspontra és az Európai Parlament ...-i (a Hivatalos Lapban még közzé nem tett) álláspontra.⁽³⁾ HL C 68., 1986.3.24., 35. o.⁽⁴⁾ HL L 42., 1970.2.23., 1. o. A legutóbb a 2004/78/EK bizottsági irányelvvel (HL L 153., 2004.4.30., 103. o.) módosított irányelv.⁽⁵⁾ HL L 221., 1974.8.12., 1. o. A legutóbb a 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.⁽⁶⁾ HL L 186., 1996.7.25., 28. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

síkjával +10 °-nál vagy -10 °-nál kisebb szöget zár be;

1. cikk

Módosítások a 74/408/EGK irányelvhez

A 74/408/EGK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 1. cikk a következőképpen módosul:

a) Az (1) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az M₂ és M₃ kategóriába tartozó járművek a 2001. november 20-i, a személyszállításra használt, a vezetőüléson kívül több mint nyolc ülőhelyet tartalmazó járművekre vonatkozó különleges rendelkezésekről szóló 2001/85/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének 2. szakaszában meghatározott osztályokba kerülnek besorolásra (*).

(*) HL L 42., 2002.2.13., 1. o.”

b) A (2) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ez az irányelv a hátrafelé néző ülésekre nem vonatkozik.”

2. Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„3a. cikk

(1) Az M₁, N1 kategóriába, az M₂ kategória III. vagy B. osztályába és az M3 kategória III. vagy B. osztályába tartozó járművekbe tilos oldalra néző üléseket szerelni.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik betegszállító járművekre vagy a 70/156/EGK irányelv 8. cikk (1) bekezdésének első francia bekezdésében felsorolt járművekre.”

3. A II. melléklet a következőképpen módosul:

a) Az 1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.1. E melléklet követelményei nem vonatkoznak a hátrafelé néző ülésekre vagy az ilyen ülésekre szerelt fejtámlákra.”

b) A 2.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.3. »Ülés« a kárpitozásával együtt olyan szerkezet, amely a jármű szerkezetével vagy egy egységet alkot vagy nem, és egy felnőtt személy ülőhelyéül szolgál. A fogalom mind egyedi ülésekre, mind pedig a sorülések egy személy számára szolgáló részére vonatkozik.

Irányától függően az »ülés«:

2.3.1. »menetirányba néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű eleje felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriasisíkja a jármű függőleges szimmetria-

2.3.2. »hátrafelé néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű hátulja felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriasisíkja a jármű függőleges szimmetriasisíkjaival +10 °-nál vagy -10 °-nál kisebb szöget zár be;

2.3.3. »oldalra néző ülés«: olyan ülés, amely a jármű függőleges szimmetriasisíkjához való beállítása tekintetében nem felel meg a fenti 2.3.1. vagy 2.3.2. pontokban megadott fogalom meghatározások egyikének sem;”.

c) A 2.9. pontot el kell hagyni.

4. A III. melléklet 2.5. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.5. »Ülés« a kárpitozásával és rögzítőelemeivel együtt olyan szerkezet, amely a jármű szerkezetével vagy egy egységet alkot vagy nem, és egy felnőtt személy ülőhelyéül szolgál. A fogalom mind egyedi ülésekre, mind pedig a sorülések egy személy számára szolgáló részére vonatkozik.

Irányától függően az »ülés«:

2.5.1. »menetirányba néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű eleje felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriasisíkja a jármű függőleges szimmetriasisíkjaival +10 °-nál vagy -10 °-nál kisebb szöget zár be;

2.5.2. »hátrafelé néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű hátulja felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriasisíkja a jármű függőleges szimmetriasisíkjaival +10 °-nál vagy -10 °-nál kisebb szöget zár be;

2.5.3. »oldalra néző ülés«: olyan ülés, amely a jármű függőleges szimmetriasisíkjához való beállítása tekintetében nem felel meg a fenti 2.5.1. vagy 2.5.2. pontokban megadott fogalom meghatározások egyikének sem;”.

5. A IV. melléklet a következőképpen módosul:

a) Az 1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.1. E melléklet követelményei az N1, N2 és N3 kategóriába tartozó járművekre vonatkoznak, valamint azokra az M és M₃ kategóriába tartozó járművekre, amelyekre a III. melléklet hatálya nem terjed ki. A 2.5. pontban említettek kivételével ezek a követelmények valamennyi járműkategória oldalra néző ülésére is vonatkoznak.”

b) A 2.4. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.4. Minden előrebillenthető ülésnek vagy előrehajtható háttámlának normális helyzetében automatikusan reteszelődnie kell. Ez a követelmény az M₂ vagy M₃ kategóriába tartozó, I., II. vagy A. osztályú járművek kerekesek számára rendelkezésre álló helyeire felszerelt ülésekre nem vonatkozik.”

2. cikk

Végrehajtás

(1) ...-tól (*) kezdődően az ezen irányelvvel módosított 74/408/EGK irányelvben meghatározott követelményeknek megfelelő ülések, azok rögzítési és fejtámlái vonatkozásában a tagállamok:

- a) nem tagadhatják meg az EK-típusjóváahagyás vagy nemzeti típusjóváahagyás megadását valamely járműtípus tekintetében;
- b) nem tilthatják meg új járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését.

(2) ...-tól (**) kezdődően az ezen irányelvvel módosított 74/408/EGK irányelvben meghatározott követelményeknek nem megfelelő ülések, azok rögzítési és fejtámlái vonatkozásában új járműtípus esetében a tagállamok:

- a) nem adnak ki EK-típusjóváahagyást; és
- b) megtagadják a nemzeti típusjóváahagyás megadását.

(3) ...-tól (***) kezdődően az ezen irányelvvel módosított 74/408/EGK irányelvben meghatározott követelményeknek nem megfelelő ülések, azok rögzítési és fejtámlái vonatkozásában a tagállamok:

- a) a 70/156/EGK irányelv 7. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában nem tekintik érvényesnek az új járművekhez mellékelte megfelelőégi nyilatkozatokat;
- b) megtagadják az új járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését, kivéve a 70/156/EGK irányelv 8. cikk (2) bekezdésének rendelkezéseinek alkalmazása esetén.

3. cikk

Átvétel a nemzeti jogba

(1) A tagállamok elfogadják és kihirdetik azokat a törvényeket, rendeleteket és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ...-ig (****) megfeleljenek. A tagállamok erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Ezeket a rendelkezéseket ...-tól (****) kell alkalmazni.

(3) Ezen rendelkezések elfogadásakor a tagállamoknak hivatkozniuk kell erre az irányelvre, illetőleg az ilyen hivatkozást a rendelkezések hivatalos közzétételekor kell megtenni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(4) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

4. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

5. cikk

Címzettek

Ezen irányelv címzettjei a tagállamok.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

(*) A 3. cikk (2) bekezdésében említett időpont.

(**) Hat hónappal az (1) bekezdésben említett időpontot követően.

(***) 18 hónappal az (1) bekezdésben említett időpontot követően.

(****) Az irányelv hatálybalépését követő hat hónapon belül.

(*****) Hat hónappal és egy nappal az irányelv hatálybalépését követően.

A TANÁCS INDOKLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság által 2003. június 20-án előterjesztett, javasolt irányelv ⁽¹⁾ az EK-Szerződés 95. cikkén alapul.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2003. december 10-én adott véleményét ⁽²⁾.

Az Európai Parlament 2003. december 17-én fejezte be az első olvasat tárgyalását és adott véleményt ⁽³⁾.

A Tanács 2005. január 24-én elfogadta a 11935/04 dokumentumban meghatározottak szerinti közös álláspontját.

II. CÉL

A javasolt irányelv célja a gépjárművek üléseiről, azok rögzítéseiről és a fejtámlákról szóló, legutóbb a 96/37/EK bizottsági irányelvvel módosított, 1974. július 22-i 74/408/EGK tanácsi irányelv módosítása a tekintetben, hogy a személygépkocsikon kívül más gépjárművekben is kötelezővé tegye a biztonsági övek felszerelését.

A következő két irányelv szintén a biztonsági övek járművekbe való felszerelésére vonatkozik:

- a Tanács legutóbb a 2003/3/EK bizottsági irányelvvel módosított, 1977. június 28-i 77/541/EGK irányelve a gépjárművek biztonsági öveire és utasbiztonsági rendszereire vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről,
- a Tanács legutóbb a 96/38/EK bizottsági irányelvvel módosított, 1975. december 18-i 76/115/EGK irányelve a gépjárművek biztonsági öveinek rögzítéseire vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről.

A biztonsági övek minden járműbe való kötelező beszerelése céljából a Bizottság technikai okokból a három irányelv egy időben történő módosítását javasolta.

Figyelembe véve azt, hogy a javasolt intézkedés végső célja a közúti biztonság javítása, ezeket az irányelveket egy időben kell elfogadni, és ugyanazon naptól kezdődően kell végrehajtani.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács az egyhangúlag elfogadott közös álláspontban:

- módosította az 1. cikket, nevezetesen a felhajtható üléseket is az irányelv hatálya alá sorolta, valamint meghatározásokat illesztett be a különböző ülésirányok osztályozására,
- a 2. cikkben meghatározott több hatálybelépési időpontot elhalasztotta,
- visszautasította a három EP-módosítást:
 - a 3. EP-módosítást, amely új (8a) preambulumbekkezdés beillesztését javasolta arra vonatkozóan, hogy a Bizottság tanulmányozza az oldalra néző ülések vizsgálatait, azért utasította vissza, mert a Tanács véleménye szerint nincs szükség újabb vizsgálatokra annak megállapításához, hogy az oldalra néző ülések a rajtuk utazókra minden járműfajtában veszélyesek,
 - az 1. cikkre vonatkozó 1. és 2. EP-módosítást, amelyek bizonyos gépjármű-kategóriákra korlátozták az oldalra néző ülések beszerelésének tilalmát, azért utasította vissza, mert a Tanács osztja a Bizottság aggodalmait az oldalra néző üléseknek az utasok biztonsága érdekében történő, minden járműtípusban való betiltásával kapcsolatban.

⁽¹⁾ 10888/03 ENT 115 CODEC 909 dok.

⁽²⁾ HL C 80., 2004.3.30., 6. o.

⁽³⁾ HL C 91. E, 2004.4.15., 487. o.

2. A közös álláspont új elemei a Bizottság javaslatához képest

1. cikk, 1. pont

A hivatkozás elhagyása, amely szerint az irányelvet a „felhajtható ülésekre” nem kell alkalmazni.

2. pont

- A tagállamok oldalra néző ülések beszerelésének betiltására vonatkozó kötelezettsége a végrehajtásra vonatkozó 2. cikkbe került át;
- az álláspont tisztázza az oldalra néző ülések tilalmának alkalmazási körét.

A javaslat két új ponttal (3. és 4. pont) egészült ki, amelyek meghatározzák a különböző ülésirányokat: előrenéző ülések, hátrafelé néző ülések és oldalra néző ülések.

5. pont (korábbi 3. pont)

Új bekezdés írja elő, hogy a felhajtható üléseknél megkövetelt automatikus reteszelőrendszer nem vonatkozik az M2 vagy M3 kategóriába tartozó, I., II. vagy A. osztályú járművek (városi buszok) kerekesszékek számára rendelkezésre álló helyeire felszerelt felhajtható ülésekre.

2. cikk

Az irányelv végrehajtására vonatkozó valamennyi időpontot elhalasztották, és helyükbe ezen új irányelv elfogadásának napjától függő, változó dátumok léptek.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

A közös álláspontot, amely általában véve összhangban van a Bizottság javaslatával, a Tanács egyhangúlag elfogadta. A főbb változtatások a Bizottság javaslatához képest egyrészt a felhajtható ülések ezen irányelv hatálya alá sorolására, másrészt a különböző ülésirányok meghatározásának beillesztésére vonatkoznak. Módosították továbbá az irányelv átültetésének és hatálybalépésének időpontját.
